

Sitoutumispäätös/ Ainutlaatuisesti arjessa - omaishoidon porrastettu tukimalli

Keski-Pohjanmaan aluehallitus 07.10.2024 § 254
3753/00.02.01/2024

Valmistelija kehittämiskoordinaattori Satu Marjakangas

Soitessa on valmisteltu omaishoidon kehittämiseen liittyvä hanke, jossa haetaan Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön Terveyden edistämisen määrärahasta tukea omaishoidon porrastetun tukimallin rakentamiseen Keski-Pohjanmaalla. Määräraha tuetaan kunnissa toteutettavaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaa sekä toimintaa, jota kunnat, hyvinvointialueet ja järjestöt toteuttavat yhdessä. Soiten hankehakemus keskittyy ohjelman painopisteeseen: läkkäiden toimintakyvyn ja kotona pärjäämisen tukeminen sekä omaishoitajien hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja terveyden edistäminen.

Ainutlaatuisesti arjessa – hankkeessa kehitetään vuosina 2025-2027 Keski-Pohjanmaalla toimiville omaishoitajille 3-portainen tukimalli, jossa omaishoitoperheelle tarjottava tuki ja palvelut kasvavat omaishoitotilanteen muuttuessa. Kaikki omaishoitajat saavat yleisen tuen, tehostettu tuki suunnataan etenkin vammaispalveluiden työkäisille omaishoitajille, erityinen tuki tarjotaan kaikille omaishoitajille, joiden tilanne on kuormittunut, kriisiytynyt tai hoitosuhde päättymässä. Tukimalli rakennetaan yhteistyössä hyvinvointialueen, kuntien, seurakunnan, järjestöjen ja muiden alueen toimijoiden kanssa omaishoitajia osallistaen. Hankkeen tarve perustuu alueen omaishoitajille tehtyyn kyselyyn ja ryhmähaastatteluun sekä omaishoidon palveluohjaajien näkemyksiin kehittämistarpeista. Hankeidea työstettiin kesäkuussa yhteisessä työpajassa alueen omaishoidon ammattilaisten, 3. sektorin ja kuntien hyte-koordinaattoreiden kanssa.

Hankkeen keskeiset tavoitteet:

- Luodaan 3-portainen strukturoitu tukimalli eri omaishoitotilanteissa oleville omaishoitajille yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa
- Omaishoitajien terveys ja hyvinvointi paranevat. Tunnistetaan paremmin omaishoitajien jaksamisen ongelmat ja pystytään reagoimaan niihin.
- Omaishoitajat saavat vertaistukea toisilta samassa tilanteessa olevilta mm. lisäämällä ja kehittämällä järjestöjen vertaisryhmätoimintaa.
- Omaishoitajien lakisääteisten vapaiden käyttö lisääntyy ja toiminta monipuolistuu vahvistamalla mm. sijaishoitajuutta ja kiertävää perhehoitajuutta.
- Omaishoitajille pilotoidaan hyvinvointilähetettä ja tutkitaan mahdollisuuksia tarjota omaa tukihenkilöä. (=linkkihenkilöä)
- Omaishoitajien fyysinen kuormitus omaishoitotilanteissa kevenee tarjoamalla omaishoitajille kinestetiikka-ohjausta ja vahvistamalla jaksohoitoyksiköiden kuntoutusosaamista.

- Ennaltaehkäisevät ja omaishoitajien terveyttä edistävät toimintamallit alueella ovat käytössä.(mm. Kaiku-kortti, liikuntaneuvonta, Omais oiva -hetket)
- Kuormittaviin omaishoitotilanteisiin on kehitetty tukimalli. Mm. perhe- ja lähisuhteiden väkivaltatilanteisiin, äkilliseen sairastumiseen ja/tai kriisiin sekä mielenterveys/päihdeongelmaan.

Kehittämishankkeelle haetaan terveyden edistämisen määrärahaa 613 658 e vuosille 2025-2027, joilla on tarkoitus palkata hankkeelle kaksi kokoaikaista hanketyöntekijää sekä osa-aikaiset työpanokset (fysioterapeutti, psykiatrinen sh) Hankkeen omarahoitusosuus on 10 % budjetin kokonaiskustannuksesta eli 68 610 € kolmelle vuodelle jaettuna.

Päätösesitys

Aluehallitus päättää

- 1) sitoutua Ainutlaatuisesti arjessa- hankkeeseen
- 2) osallistua hankkeen kustannuksiin vuosina 2025-2027 hyvinvointialueen omarahoitusosuudella yhteensä 68 610 euroa kolmelle vuodelle jaettuna edellyttäen, että haettava rahoitus myönnetään hankkeelle

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen kohdat 1-2 esityksen mukaisesti.

Merk. kehittämiskoordinaattori esitteli asian kokouksen alussa.

Puheenjohtaja Sari Innanen poistui esteellisenä (hallintolaki § 28 kohta 1) kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Puheenjohtajana tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon aikana toimi 1. varapuheenjohtaja Arto Alpia.